

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/248/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

100/2015. (III. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. április 11-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. március 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2014. április 11-én, postai úton terjesztett elő panaszt, amelyet 2014. április 20-án kiegészített.

1) A panaszos elmondása szerint 2014. március 23-án 14 óra 5 perckor kihívta a rendőrséget, mert a szomszédja megfenyegette. A rendőrök fél óra múlva ki is érkeztek a helyszínre és igazoltatták a panaszos, amelynek során kiderült, hogy körözés van érvényben ellene. Ezt követően a rendőrök a panaszost megbilincseltek és elő akarták állítani, azonban félóra múlva mégis kiderült, hogy nincs ellene körözés. A panaszos állítása szerint a rendőrség hibázott, mert elfejeltette visszavonni a körzést, ráadásul február 24-én kézhez kapta a Kerületi Rendőrkapitányság nyomozás megszüntető határozatát, amelyben az állt, hogy „a cselekmény nem bűncselekmény”.

A panaszos arról is beszámolt, hogy 2014. január 9-én 22 óra körül a rendőrség felfeszítette a kertkaput és füstgránáttal dobálták meg a házat, amelyet házkutatást elrendelő irat nélkül

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

feldúltak, és a család 4 darab kerékpárját bűnjelként foglalták le. A házkutatásról utólag azt mondták, hogy halaszthatatlan nyomozati cselekmény volt, amellyel a panaszos megítélése szerint másfél évet késlekedtek, igaz korábban történő foganatosítása is jogtalan lett volna tekintettel ártatlanságára. A panaszos kifogásolta a rendőrség eljárását annak fényében, hogy megállapították, hogy nem történt bűncselekmény. Panaszolta továbbá azt is, hogy amikor elvitték a bicikliket – azzal az indokolással, hogy „ha már itt vagyunk elvisszük” –, azt mondták kivizsgálják az ügyet, és a kerékpárokat 1 hónap múlva visszahozzák, azonban ez nem történt meg.

2) A panaszos a Testület felhívására 2014. április 20-án a következőkkel egészítette ki panaszát.

A panaszos azért tett bejelentést a rendőrségen, mert a szomszéd házaspár és M. T. életveszélyesen megfenyegették, hogy agyonverik, továbbá szidalmazták, becsületsértést és rágalmozást követek el sérelmére, majd megzsarolták, először 105 000 forintot, majd ezenfelül 550 000 forintot követeltek tőle jogtalanul, nyereségvágyból. Elmondása szerint szomszédjai mindig azt mondják, ismerőseik vannak a rendőrségen és ők mindent megtehetnek, agyonverik, kicsinálják, lejáratják, lecsukadják és házkutatást végeztenek náluk, ha nem fizetnek. És ezeket a panaszos állítása szerint meg is tették, és csak az agyonverés hiányzik.

A Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) állományából érkezett ki két rendőr.

Az intézkedésnél a panaszos szülei és testvére is jelen volt.

A panaszos ellenállást nem tanúsított és kivonni sem akarta magát az intézkedés alól, ennek ellenére megbilincseltek.

A rendőrök 1 órán át tanakodtak és be is akarták ültetni az autóba, hogy elvigyék, mire kiderült, hogy 3 hónapja visszavonták a körözést. Ezzel szemben a bűncselekményt elkövető szomszédal nem foglalkoztak. Ennek fényében a panaszos előadta, hogy „lassan már elhiszi, hogy tényleg vannak ismerőseik”, és sérelmezte, hogy a rendőrségen keresztül annak ellenére zaklatják, hogy büntetlen előéletű és ártatlan.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a Testület a panaszt további kivizsgálásra az eljárást foganatosító rendőri szervhez áttegye, amennyiben állásfoglalásában azt állapítja meg, hogy a panaszos alapvető joga nem, vagy csak csekély mértékben sérült. A panaszos ahhoz is hozzájárult, hogy a Testület személyazonosító adatoktól megfosztott állásfoglalását honlapján közzétegye.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A KR parancsnok 2014. június 18-án kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A rendőrök nem rendelkeznek információval, hogy a panaszos milyen rendőrségi telefonszámra tett bejelentést, továbbá a bejelentés időpontjáról, valamint a bejelentést tartalmáról sem tudtak nyilatkozni.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) küldés leírás adatlapjából megállapítható azonban, hogy a bejelentést a panaszos édesapja tette a 107-es segélyhívó számon a BRFK ügyeletére 2014. március 23-án 14 óra 14 perckor. A bejelentő előadta, hogy lakóhelyén zaklatja a szomszéd, aki ittas állapotban van és rángatja a kaput, amit a bejelentő felvett kamerára.

A rendőrök a helyszínrre 2014. március 23-án 14 óra 58 perckor érkeztek meg.

A panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták. Az intézkedés során a rendőrök leellenőrizték a panaszos születési adatait az EDR SMS rendszeren keresztül, amelynek során pozitív (körözésben szerepel) visszajelzést kaptak.

A rendőrök a helyszínrre érkezést követően a bejelentés valóságtartalmának ellenőrzése érdekében mind a két felet, valamint a családtagokat külön-külön nyilatkoztatták, szóban meghallgatták.

A panaszos szomszédjait az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, amelynek során negatív (körözésben nem szerepel) visszajelzést kaptak.

Az intézkedő rendőrök nem ismerték a panaszos szomszédjait.

A rendőri intézkedés a szükséges ideig, körülbelül 45 percig tartott. A rendőrök a helyszínt 15 óra 43 perckor hagyták el.

A rendőri intézkedés ideje alatt a rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatásokat hajtottak végre, valamint az EDR SMS rendszeresen keresztül ellenőrizték az intézkedés alá vont személyek születési adatait. Mind a bejelentő, mind a szomszéd részéről nyilatkoztatták és meghallgatták a részes feleket a bejelentés tárgyát képező esemény kapcsán, ami két család részéről 3, illetve 4 fő személyt érintett. A panaszos tekintetében az EDR SMS rendszeren történő ellenőrzés pozitív találatot jelzett (körözésben szerepel), ezért annak visszaellenőrzésére került sor. A panaszos jelezte a rendőrök felé, hogy rendelkezik körözési visszavonóval, ezért annak megkeresésére biztosítottak időt számára a rendőrök, ami az intézkedés végéig nem került elő. Az intézkedés időtartama alatt került visszaellenőrzésre, valamint teljes körűen tisztázásra a Kerületi Rendőrkapitányság – mint körözést elrendelő szerv – munkatársával a körözés státuszával kapcsolatos ellentmondás.

A panaszos a rendőri intézkedésnek alávetette magát.

A panaszossal szemben az Rtv. 48. § c) pontja alapján alkalmaztak bilincset a rendőrök. A panasz az ellene kiadott körözés tényét meghallva értetlenül állt a dolgok előtt, zavartan kezdett viselkedni, ezért tartva attól, hogy esetlegesen a házba bezárkózik – körözési visszavonó keresése ürügyén – vagy más módon próbál meg szökést megkísérelni, döntöttek a rendőrök a bilincselés mellett.

Mivel a panaszos az intézkedésnek alávetette magát, ezért bilincselése nem tartott 5 percnél tovább.

A panaszossal szemben nem alkalmaztak testi kényszert a rendőrök.

A panaszost nem állították elő, törvényi feltételek fennállásának hiánya miatt.

Az intézkedés során a panaszos születési dátumát a rendőrök EDR SMS rendszeren keresztül ellenőrizték, ami találatot jelzett. Ezt követően a KR rádióállomásán keresztül visszaellenőrizték a körözést, ami szintén megerősítette a körözés tényét. A rendőrök ezt követően, mivel a szolgálat ellátás helyszíne szerint illetékes rendőrkapitányság adta ki a körözést, felvették a kapcsolatot a kapitányság munkatársával Z. r. főhadnaggyal, aki szintén megerősítette a körözés tényét, majd közölte, hogy felveszi a kapcsolatot az ügy előadójával. Az ügy előadójával történő egyeztetést követően Z. r. főhadnagy tájékoztatta az intézkedő rendőröket, hogy a panaszos meghallgatására két nappal ezelőtt sor került a rendőrkapitányságon és szükséges intézkedéseket megtették a körözés visszavonására, így a panaszost nem állították elő.

2) B. r. törzssászlós 2014. június 16-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

B. r. törzssászlós 2014. március 23-án 7 órától másnap 1 óráig BRFK Régiós gépkocsizó járőr szolgálatot látott el, amikor 14 óra 20 perckor a TIK központ utasította, hogy jelenjen meg a panaszos lakóhelyén, mert a címről bejelentés érkezett, hogy az ingatlan kapuját a szomszéd ittas állapotban rángatja.

B. r. törzssászlós a fenti címre 14 óra 58 perckor érkezett meg, ahol felvette a kapcsolatot a bejelentővel, a panaszos édesapjával, aki tájékoztatta arról, hogy a szomszédjában tartózkodik a szomszéd veje, aki ittas állapotban rángatta a kerítését és fenyegetőzött. A bejelentővel még a felesége és a fia, a panaszos tartózkodott a helyszínen.

B. r. törzssászlós becsengetett a szomszéd házhoz is, hogy meghallgassa az ott lakókat is. A tulajdonos elmondta, hogy a szomszédja által tett bejelentés alapjául szolgáló cselekmények nem történtek meg, a veje nem rángatta a panaszosék kerítését, és nincs ittas állapotban. A tulajdonos társaságában volt még a felesége, a lánya és a veje, M. T. is.

M. T. szemmel láthatólag nem volt ittas állapotban, a rendőr kérdéseire normálisan összefüggően válaszolt, és ő is az apósa által elmondottakat erősítette meg, és közölte, hogy a kerítést nem rángatta és nem is fenyegetőzött.

Mindkét család tagjai elmondták, hogy több 10 éve rossz szomszédi viszonyban vannak, és többször feljelentették egymást is. A rossz viszony hol egymás ingatlanának állapotából, hol egymás együttélési szokásaiból adódott. Kérdésre arról is beszámoltak, hogy bírósági útra is terelődött már nem egy esetben a vitájuk.

B. r. törzsőrmester mindkét fél meghallgatása után a rendelkezésére álló körözési nyilvántartásban ellenőrizte az ügyben résztvevő és a helyszínen tartózkodó személyeket. A lekérdezés során megállapítást nyert, hogy a helyszínen tartózkodó bejelentő fiát, a panaszost a Kerületi Rendőrkapitányság zaklatás miatt körözi. A panaszos elmondta, hogy két napja volt bent a kapitányságon és az ügyben meghallgatták és biztosították a körözés visszavonásáról, továbbá állította, hogy a visszavonásról körözési visszavonót is kapott. Ezért a helyszínen B.

r. törzsőrmester járőrtársa, P. r. törzsőrmester bekísérte – körülbelül 15-20 percre – a panaszost a lakásba a körözési visszavonó felkutatása érdekében, azonban a felkutatásra tett intézkedések eredményre nem vezettek. Ezt követően B. r. törzsőrmester a körözés kiadó szervvel, jelen esetben a Kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Csoport vezetőjével Z. r. főhadnaggyal EDR rádión felvette a kapcsolatot és tájékoztatta a történetéről. Ő megerősítette a körözés valóságát, majd közölte B. r. törzsőrmesterrel, hogy felveszi a kapcsolatot az ügy előadójával, addig maradjanak a helyszínen.

A történetek tudtában a panaszos viselkedése megváltozott, zavartabb ingerültebb lett. Attól tartva, hogy a házba bezárkózik, vagy más módon próbálja meg magát kivonni az intézkedés alól, szökni próbál, P. r. törzsőrmester előzetes figyelmeztetés után kezeit előre helyzetbe bilincselte.

Ezt követően az EDR rádión Z. r. főhadnagy visszahívta B. r. törzszakosztályt és tájékoztatta, hogy felvette a kapcsolatot az ügy előadójával. Elmondta, hogy valóban meghallgatták a panaszost az ügyben a kapitányságon és az ügy előadója gondoskodott a körözés visszavonásáról, ezért utasította B. r. törzsőrmestert, hogy ha más bűncselekmény nem valósult meg, az előállítástól tekintsen el. Ezt követően P. r. törzsőrmester levette a bilincset a panaszos kezéről.

A jelentés szerint a bilincs alkalmazása az ingatlan belterületén, a kerítés és a ház közé eső részen történt a történetek tisztázásáig, és körülbelül 5 percet vett igénybe, amelynek alkalmazása során a panaszosnak sérülése nem keletkezett.

B. r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a bejelentéssel kapcsolatban a szükséges jogi felvilágosítást megadta mindkét fél részére, felhívta figyelmüket a társadalmi együttélés szabályainak betartására, és a tájékoztatta őket a panasztételi jogokról és annak előterjesztésének határidejéről.

A TIK központnak a folyamatos tájékoztatása után, az intézkedésről való visszajelentés követően B. r. törzsőrmester kérdésére, hogy a történetekről kér-e írásos jelentést, nemmel válaszolt. B. r. törzsőrmester a központ engedélyével a helyszínt 15 óra 43 perckor elhagyta, és a következő küldésként kapott címre vonult.

B. r. törzsőrmester rögzítette, hogy a szolgálatuk során folyamatosan küldési feladatokat hajtott végre. Az adott intézkedéssel kapcsolatos jelentési kötelezettségének szóban eleget tett, azonban a kényszerítő eszköz alkalmazásának dokumentálását elmulasztotta.

3) „Küldés leírása” elnevezésű irat szerint a panaszos édesapja az intézkedés napján 14 óra 14 perckor tett bejelentést a 107-es segélyhívón keresztül a BRFK ügyeletére, miszerint lakcímén a szomszéd zaklatja, aki ittas állapotban van és rángatja a kaput, amit felvettek kamerára. Ezért nem mernek kimenni az udvarra. A bejelentéssel kapcsolatban rögzítésre került, hogy bántalmazás nem volt, kerítés rángatás sem történt. Régebb óta van a szomszédok között vita, mindig valami bajuk van egymással. A tagállomás mindenkit jogi felvilágosításban részesített. Elintézés típus/leírás rubrikánál „egyéb/igazoltatás, rendőri jelentés, jogi felvilágosítás”, a státusz alatt „lezárva” olvasható. Az irat tanúsága szerint az intézkedés 14 58 perctől 15 óra 43 percig tartott.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálására terjed ki a hatásköre, és hogy a panaszos határidőben terjesztette-e elő a panaszát.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdésének a panasz benyújtásakor hatályos szövege szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panasszal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja. A Testület hatáskörének hiányában nem rendelkezhet a panaszost ért anyagi károk megtérítéséről sem.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdésének a panasz benyújtásakor hatályos szövege szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

a) A panaszos beszámolt arról, hogy 2014. január 9-én 22 óra körül a rendőrség felfeszítette a kertkaput és füstgránáttal dobálták meg a házat, amelyet házkutatást elrendelő irat nélkül feldúltak, és a család 4 darab kerékpárját bűnjelként foglalták le.

Tekintettel arra, hogy a fenti hatásköri szabályokból következőn a Testület a rendőrség által megindított büntetőeljárást nem minősítheti, a rendőrség nyomozati cselekményei felett semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol, és hatásköre 20 napon belül bekövetkező rendőri intézkedésre, intézkedés elmulasztására, illetve kényszerítő eszköz alkalmazására terjed ki, **ezért a Testület a panaszbeadvány említett részét hatáskör hiányában, illetve elkészttség okán nem vizsgálhatta.**

b) A Testület továbbá a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében nem vizsgálhatja a körözés elrendelésének jogszerűségét, illetve azt sem, hogy milyen okból nem oldották fel időben a körözés elrendelését, tekintettel arra, hogy a Testület a rendőrség

bűnügyi hatóságként kifejtett tevékenységének vizsgálatára nem bír felhatalmazással. **Ezért a Testület a panasz ezen része vonatkozásában is hatáskör hiányát állapította meg.**

A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálat tárgyává tette a panaszos bilincselését, továbbá azt, hogy az intézkedés során érvényesült-e a részrehajlás-mentes ügyintézés követelménye.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, és az abból levezetett testi integritáshoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A panaszos bilincselésével összefüggésben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A panaszos elmondása szerint ellenállást nem tanúsított és kivonni sem akarta magát az intézkedés alól, ennek ellenére megbilincseltek.

B. r. törzsőrmester előadta, hogy a rendelkezésére álló körözési nyilvántartásban ellenőrizte az ügyben résztvevő és a helyszínen tartózkodó személyeket, így a panaszost is. A lekérdezés során megállapítást nyert, hogy a panaszost a Kerületi Rendőrkapitányság zaklatás miatt körözi. A panaszos elmondta, hogy két napja volt bent a kapitányságon és az ügyben meghallgatták és biztosították a körözés visszavonásáról, továbbá állította, hogy a visszavonásról körözési visszavonót is kapott. Ezért P. r. törzsőrmester bekísérte – körülbelül 15-20 percre – a panaszost a lakásba a körözési visszavonó felkutatása érdekében. A felkutatásra tett intézkedések eredményre nem vezettek. Ezt követően B. r. törzsőrmester a körözés kiadó szervvel, jelen esetben a Kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Csoport vezetőjével Z. r. főhadnaggyal EDR rádión felvette a kapcsolatot és tájékoztatta a történekről. Ő megerősítette a körözés valóságát, majd közölte B. r. törzsőrmesterrel, hogy felveszi a kapcsolatot az ügy előadójával, addig maradjanak a helyszínen. A történekt tudtában a panaszos viselkedése megváltozott, zavartabb ingerültebb lett. Attól tartva, hogy a házba bezárkózik, vagy más módon próbálja meg magát kivonni az intézkedés alól, szökni próbál, P. r. törzsőrmester előzetes figyelmeztetés után kezeit előre helyzetbe bilincselte. Ezt követően az EDR rádión Z. r. főhadnagy visszahívta B. r. törzszakaszlóst és tájékoztatta, hogy felvette a kapcsolatot az ügy előadójával. Elmondta, hogy valóban meghallgatták a panaszost az ügyben a kapitányságon és az ügy előadója gondoskodott a körözés visszavonásáról, ezért utasította B. r. törzsőrmestert, hogy ha más bűncselekmény nem valósult meg, az előállítástól tekintszen el. Ezt követően P. r. törzsőrmester levette a bilincset a panaszos kezéről. A jelentés szerint a bilincs alkalmazása az ingatlan belterületén, a kerítés és a ház közé eső részen történt a történekt tisztázásáig, és körülbelül 5 percet vett igénybe, amelynek alkalmazása során a panaszosnak sérülése nem keletkezett.

A KR parancsnok tájékoztató levele szerint a panaszos a rendőri intézkedésnek alávetette magát.

Az Rtv. 47. § alapján a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A bilincs alkalmazásának eseteit az Rtv. 48. §-a sorolja fel, amely szerint a rendőr a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy

ellenszegülésének megtörésére bilincset alkalmazhat. A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi. Annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, vagy aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint továbbá a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől, másrészt az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik, harmadrésztől az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő, kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A rendőrségi iratok alapján a panaszossal szemben azért került sor bilincselésre, mert a körzési visszavonó felkutatásának sikertelenségét, majd a körzés tényének, az azt elrendelő a Kerületi Rendőrkapitányság általi megerősítését követően viselkedése zavartabb és ingerültebb lett, így tartani lehetett attól, hogy a házba bezárkózik, vagy más módon próbálja magát kivonni az intézkedés alól.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy önmagában a panaszos zavarodott viselkedése a szökés veszélyének olyan távoli, nem konkretizálható veszélyének lehet tekinteni, amely alapján az Rtv. 48. § c) pontja nem szolgál megfelelő jogalapul a bilincseléshez. Továbbá a Testület életszerűtlennek tartotta, hogy az udvaron lévő két rendőr, illetve a panaszost a lakásba bekísérő P. r. törzsrőmester a házba való bezárkózást egyéb módon ne tudta volna megakadályozni. Mindezek alapján a Testület a rendelkezésre álló iratok segítségével nem tárt fel olyan körülményt, amely a panaszos szökésének lehetőségét az adott intézkedéskor

alátámasztotta volna, különös tekintettel arra, hogy a rendőrség nyilatkozata szerint a panaszos alávetette magát az intézkedésnek. A Testület egyéb olyan feltételt sem tudott megállapítani, amely az Rtv. 48. §-a alapján a panaszos bilincselését megalapozta volna.

A fentiek alapján a Testület a vizsgálata során nem tudott feltárni olyan elemet, ami a konkrét esetben a bilincs alkalmazását megalapozta volna, ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezetett testi integritáshoz való joga.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a körözési rendszer frissítésének és gondozásának fontosságára, mivel az elmúlt időszakban többen is fordultak a Testülethez, mivel a körözési rendszerben előforduló adminisztrációs hiba miatt intézkedés alá vonták, illetve jogszerűtlenül korlátozták őket személyi szabadságukban.

b) B. r. törzsőrmester rögzítette, hogy a szolgálatuk során folyamatosan küldési feladatokat hajtott végre. Az adott intézkedéssel kapcsolatos jelentési kötelezettségének szóban eleget tett, azonban a kényszerítő eszköz alkalmazásának dokumentálását elmulasztotta.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. § (1) bekezdése az alábbiakról rendelkezik. „A testi kényszert, bilincset, vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, illetve szolgálati kutyát alkalmazó rendőr - az ellenszegülés megtörését, illetve a támadás megakadályozását követően - szóban köteles haladéktalanul jelentést tenni a közvetlen szolgálati előjárójának, illetve értesíteni az ügyeletet vagy a tevékenység-irányítási központot. A kísérés során, a kizárólag annak végrehajtása érdekében történő bilincskalkalmazás kivételével a kényszerítő eszközt alkalmazó rendőr, valamint a csapaterőt, útzár alkalmazását, továbbá tömegosztatást elrendelő parancsnok a helyszíni intézkedések után köteles írásos jelentést készíteni. Ha a kényszerítő eszköz alkalmazását személyi szabadságot korlátozó intézkedés követi, a kényszerítő eszközt alkalmazó rendőrnek a jelentést a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló írásos jelentésben kell megtennie”.

Mivel az intézkedő rendőrök a bilincskalkalmazásról írásos jelentést nem készítettek, ezért a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét, amely sérelmet csekélyfokúnak értékelt.

3) A Testület vizsgálat alá vonta a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményének érvényesülését.

A panaszos sérelmezte, hogy őt megbilincseltek, ezzel szemben a rendőrök a bűncselekményt elkövető szomszédal nem foglalkoztak, amely arra utal, hogy haragosainak tényleg vannak ismerősei a rendőrségen, így őt a rendőrséget felhasználva tudják zaklatni.

B. r. törzszakaszlós jelentésében rögzítette, hogy a helyszínen felvette a kapcsolatot a bejelentővel, a panaszos édesapjával, aki tájékoztatta arról, hogy a szomszédjában tartózkodik a szomszéd veje, aki ittas állapotban rángatta a kerítését és fenyegetőzött. B. r. törzszakaszlós becsengetett a szomszéd házhoz is, hogy meghallgassa az ott lakókat is. A tulajdonos elmondta, hogy a szomszédja által tett bejelentés alapjául szolgáló cselekmények nem történtek meg, a veje, M. T. nem rángatta a panaszosék kerítését, és nincs ittas állapotban. M. T. szemmel láthatólag nem volt ittas állapotban, a rendőr kérdéseire normálisan összefüggően válaszolt, és ő is az apósa által elmondottakat erősítette meg, és közölte, hogy a kerítést nem

rángatta és nem is fenyegetőzött. Mindkét család tagjai elmondták, hogy több 10 éve rossz szomszédi viszonyban vannak, és többször feljelentették egymást is, és bírósági útra is terelődött már nem egy esetben a vitájuk. B. r. törzsőrmester mindkét fél meghallgatása után a rendelkezésére álló körözési nyilvántartásban ellenőrizte az ügyben résztvevő és a helyszínen tartózkodó személyeket. B. r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a bejelentéssel kapcsolatban a szükséges jogi felvilágosítást megadta mindkét fél részére, felhívta figyelmüket a társadalmi együttélés szabályainak betartására, és a tájékoztatta őket a panasztételi jogukról és annak előterjesztésének határidejéről.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület a rendőrségi jelentés alapján arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök megtettek minden szükséges intézkedést a tényállás tisztázása érdekében, és ennek eredményének fényében megfelelő módon jártak el. Továbbá vizsgálata során nem tárt fel egyéb olyan körülmény sem, amely alátámasztotta volna, hogy az intézkedés a panaszossal szemben indokolatlanul hátrányosabb volt.

Mindezekre tekintettel a Testület, úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség követelményének, így ezzel összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy jogszerűtlenül került sor a panaszos bilincselésére, sértve ezzel az emberi méltósághoz és az abból levezetett testi integritáshoz való jogát. A Testület továbbá megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog csekély fokú sérelmét, mert a rendőrök nem tettek eleget jelentéstételi kötelezettségüknek. A Testület álláspontja szerint ugyanakkor az intézkedés megfelelt a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményének, így ezzel összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. március 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET